

Vážený pane inženýre,

jako člověk, jehož největší zálibou je turistika, do které řadím především putování přírodou, návštěvy a prohlídky veškerých kulturních a technických památek, muzeí, galerií atd., zajímám se i o historii s tím související. Všemmu tomu se věnuji víc než tři desetiletí a tak jsem poznal mnoho krásného, zajímavého a někdy i záhadného. A patrně největší záhadou s kterou jsem se setkal je podzemí, protože si Vám dovoluji napsat tento dopis. Obracím se na Vás, protože jste mne již vícekrát zaujal, zvláště svými znalostmi o různých podzemních prostorech u nás. Ale konkrétně: záhada se týká hradu Pecka. Se snahou o její objasnění jsem se setkal více než třiceti lety. Výsledku jsem se však nikdy nedočkal. I nejnovější průvodce hovoří o nedokončeném průzkumu do současné doby. K místu mám osobní vztah. Z Pecky pochází otcova matka a jeho strýc (pan Richter) kdysi býval na hradě průvodcem. Když jsem jej začátkem 70tých let viděl naposledy, průvodce již nedělal. Na hradě v tu dobu prováděl starší, a jak jsem poznal, velice aktivní pán. Jeho jméno jsem už dávno zapomněl. Při prohlídce hradu se zmínil o pracích, které na hradě probíhají a sice o odkrývání zamaskované, řekněme šachty. Později jsem se s ním několikrát sešel a on mi vyprávěl podrobnosti, které bych Vám chtěl předat. Nevím jestli po těch letech to pro Vás bude mít ještě nějaký význam, možná o tom víte daleko víc než já, ale i ze zmínky ve Vaší knize jsem pochopil, že tuto věc nepovažujete za uzavřenou. Také nevím z jakých informačních zdrojů jste čerpal, ale určitě ne v letech o kterých se zmiňuji já. Jak jsem již napsal, je to více než 30 let zpátky a tak se zřejmě dopustím některých nepřesností, za které se omlouvám. Ale to nejpodstatnější si dobře pamatuji. Jak známe, hrad Pecka je z velké části zřícenina. Mezi zbytky zdí roste tráva, pouze na později odkrývaném prostoru byla jakási kamenina. Při jejím, snad náhodném odkrytí se objevil písek, což na skále jistě není samosebou. Mocnost vrstvy písku byla 4 metry a bylo jasné, že zde byl navršen úmyslně. Po jeho odstranění se objevila kamenná klenba. Po jejím odkrytí znovu písek. A to již byly vidět stěny (v průvodci uvádíte studny) jakési štoly. I v současných průvodcích jsou rozpory. Dotyčný pan průvodce tvrdil, že o studnu se nejedná a také do té doby o ní nikdo neměl ani tušení. Byla dobře zamaskovaná a hlavně plná písku. Tady si dovoluji odbočit. Když já měl možnost, tuším v roce 1972, do ní nahlédnout byl písek vybrán do hloubky asi 30ti metrů. Jestli se dobře pamatuji, měla zčásti kulatý a z části hranatý průměr. Odkrývání bylo velice náročné. Viděl jsem zde pracovat mladé horníky z Malých Svatoňovic. Šachta byla osvětlena a bylo dobře vidět, že není úplně kolmá, ale v dolní části uhýbá stranou, což bylo dobře poznat podle sloupce osvětlení. V té době již byly práce nejen náročné, ale i nebezpečné. Byl přizván důlní inženýr z Karviné, který po prozkoumání prostor uvedl velice zajímavé skutečnosti, ale také se zasadil o zastavení všech prací z bezpečnostních důvodů. A nyní se vrátím k tomu nejzajímavějšímu, k historickým souvislostem. Než Josef II. začal rušit řády, byl hrad Pecka v majetku Kartuziánů. Ti jej získali po popraveném předchozím majiteli Kryštofu Harantovi z Pelžic a Bezdruzic. Tento řád byl velice bohatý a jeho členové museli být vzdělání a mimořádně inteligentní. Majetky měli i v jiných zemích Evropy a řád si za členy vybíral obzvláště pečlivě. Na hradě Pecka jich snad i z těchto důvodů bylo vždy jen několik, údajně nejvíce šest. Tohle je Vám jistě vše známo a jistě i daleko více. Ale nevím, jestli znáte další souvislosti, které mně citoval již zmíněný pan průvodce. V kronice obce Pecka jsou totiž uvedeny zajímavé skutečnosti. Po celou dobu přítomnosti řádu až do rozhodnutí Josefa II. nesměl nikdo do hradu vstoupit pod hrozbou trestu smrti. To prý bylo veřejně známo. Z toho důvodu byla hned za branou jakási návštěvní místnost. Dále se nesmělo a také to bylo po dlouhá desetiletí dodržováno a respektováno. Až na jednu výjimku. Jeden místní občan, tevaryš jak je uvedeno v místní kronice, v noci se nějakým způsobem do hradu dostal, ale byl chycen a měl být popraven. Byl však vyprešen a propuštěn. Přesto se do hradu i přes uvědomující si nebezpečí hrdelního trestu jiné noci vypravil znovu. Byl opět pronásledován (v kronice je výraz běhání na hradbách)

ale z hradu se tentokrát podařilo uprchnout. Byl však dále pronásledován a na stráni proti bráně hradu dostižen a na místě zabit. Místo připomíná křížek. Kartuziáni měli nejen ebrovské jmění, ale i velice cenný archiv, tajné recepty na léky a dokonce i na likéry. Když museli hrad opustit, nesměli si nic za svého bohatství odnést. A nyní se opět vrátím ke štěle. Než byly práce zastaveny, bylo geologickým průzkumem zjištěno, že na dno zbývá již jen několik metrů. Ale ještě zajímavější bylo zjištění, že písek byl uložen v době držení hradu kartuziány a až do doby jeho objevení s ním nebylo manipulováno. To jistě stojí za zamyšlení. Zvláště to, že až do 70tých let 20. století o tomto nikde neměl ani tušení. Že členové řádu dokázali jistě velice pracnou stavbu převést a to ve větší tajnosti a i ji zamaskovat. A na velice dlouhou dobu. Co je asi k tomu vedle? Jen připomínám, nesměli nic odnést, ale také se po nich nic nikdy nenašlo. Tady moje povědomost končí. Pan průvodce mi vyprávěl ještě mnoho jiných zajímavostí, např. o podzemí Valdické věznice nebo o zazděných kostřích za oltářem v kostele v Pecece. Nabízely se jisté souvislosti, ale ty již neuvádím. Byla to sdělení jiných osob, např. místního lékaře, a některé podrobnosti si již přesně nepamatuji. Pan průvodce vše velice pečlivě zkeumal, měl velikou krabici korespondence. Pak jsem po čase na Pecku znovu zavítal. Prováděla zde mladá dívka, která o tomto vůbec nic nevěděla a panu průvodci jen to, že "zde už není". Když jsem jí ukazoval na dřevěnou ohradu okolo vstupu do šachty a na prknech nápis o zákazu vstupu a o úředním zapečetění, které tam stále ještě bylo, nebyla schopna o tom říci ani slovo. Jen při prohlídce hradního paláce ve sklepení ukazovala v podlaze díru, ve které byla dlouhá železná tyč, s kterou si návštěvníci mohli "zarajbovat" a přesvědčit se tak v té době o dosud neodkrytých a tedy i neprozkoumaných prostorách v podzemí. Ještě jsem po několika letech hrad navštívil, ale nic se nezměnilo. A jak vidno dodnes. Možná, že o žádnou záhadu se ani nejedná, nevím jestli po takovém množství let má můj dopis Vám ještě nějaký význam. Nebo spíš smysl. Ale nemohu zapomenout na pohled do té hloubky a obdiv k dovednosti těch neznámých rubačů. A výsledek doposud žádný. Uvědomuji si, že moje sepsané vzpomínky, dnes už neúplné, k objasnění této "zajímavosti" nemožnou pomocí. Možná ale někdo by věděl o možnostech dokončit tehdy započatý průzkum. Proto právě píši Vám. Vím že znáte historické souvislosti a hlavně jste geolog. Mnoho let jsem očekával, že se jednou objeví zveřejnění nějakého výsledku těch dlouhých a náročných prací. Nevím proč nikde neměl zájem o takovouto pozoruhodnost. Přece to vše tehdy nebylo děláno bezúčelně. Proto jsem napsal tento dopis. Abych znovu oživil sobě naději, že se stále zkoumají věci neprozkeumané. Prosím, berte tento dopis jako zájem někoho kdo doufá, že se dočká vysvětlení ještě jedné záhady. Záhadu jménem Pecka.

Děkuji Vám.

S pozdravem

Miroslav Helubec
Na Záhonech 47a
141 00 Praha 4

Dne 16.července 2006

